

trale Lande, gaar Verden ikke igennem uden at forandre sig væsentligt; vi kan være saa fuldkommen enige om, at meget maa vi gøre anderledes efter Krigen, end vi har gjort det før. Men det lader sig ikke nægte, at der særlig fra socialdemokratisk Side, ikke mindst under denne Forhandling, er fremkommet meget højrøstede Profetier om, at dette kun var en Begyndelse. Det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Vilhelm Rasmussen) var saa glad for, at allerede nu administreres Landbruget til Dels fra den røde Bygning i København — han kunde maaske have tilføjet: fra Hotel „Kongen af Danmark“ —, men det var ingenting imod, hvad det skulde blive til en Gang i Tiden; og lignende Toner har jeg hørt fra andre ærede socialdemokratiske Medlemmer. Det er derfor ikke helt overflødigt, naar man fra vor Side raaber Vagt i Gevær overfor disse Tendenser, der, som det forekommer mig, fik ikke ringe Støtte fra den højtærede Minister i Fjor, men om hvilke han altsaa i Aar har udtalt sig i væsentligt mere dæmpede Toner.

Endelig skal jeg bemærke, at det forekommer mig at være en naturlig Konsekvens af denne første Behandling af Finansloven, ved hvilken jo Ernærings- og Forsyningsspørgsmaalene har spillet saa overordentlig stor en Rolle, og hvor de, som opmærksomt har fulgt Forhandlingerne, har set, hvor særdeles meget der tidligere var ukendt for dem, og hvor vildt og vanskeligt hele Spørgsmaalet er, om Folketinget nedsatte et Udvalg eller paa anden Vis skaffede sig et Organ, gennem hvilket det var i Stand til paa en ganske anden Maade end hidtil at følge med disse Forhold. Den højtærede Minister antydede, at det Udvalg, der bestod i Fjor, og som skulde indhente Oplysninger paa et specielt Omraade, nemlig med Hensyn til Fragtforholdene, kunde nedsættes igen i Aar og faa forskellige Oplysninger. Jeg vilde foretrække, at vi fik en ny almindelig Ordning i saa Henseende, at vi fik et Udvalg, som havde den Opgave at følge med samtlige disse Forhold, og som kunde begære Oplysninger fra Regeringen, skaffe forskellige Forhold udredet, som man ikke har Klarhed paa, og saa periodisk meddele Rigsdagen sine Resultater og eventuelt ogsaa fremsætte Forslag om Foranstaltninger, som man mente var nødvendige eller heldige. Det vil jeg henstille til Overvejelse i det høje Ting. Jeg tror, en saadan Foranstaltning vilde være til stor Gavn for alle Parter. Thi det er ikke

tilstrækkeligt at henvise til Finansudvalget. Finansudvalget er jo dog i det væsentlige nedsat for at behandle Finanslovsforslaget. Det er en Kendsgerning, man alt for ofte glemmer; det er dog egentligt det, Finansudvalget skal, og det er en Opgave, som tager megen Tid og kan være vanskelig nok i og for sig. Desuden maa Finansudvalget nødvendigvis være det Sted, hvor Ministeriet kommer med Bevilningsspørgsmaal, Spørgsmaal om Udgifter, som skal afholdes paa forventet Tillægsbevilling o. s. v. Der gaar næppe en Dag, hvor Finansudvalgets Tid ikke delvis er optaget deraf. Derfor bliver den Tid, Finansudvalget kan faa til særlig Undersøgelse af disse mangfoldige og indviklede Spørgsmaal, alt for begrænset. Det nytter ikke, man tror, at Finansudvalget kan paatage sig at løse Opgaven paa forsvarlig Maade; langt bedre vilde det være at faa nedsat et særligt Udvalg, som blev sammensat med det for Øje at følge Ernærings- og Forsyningsforholdene, og som kunde ofre den mangedobbelte Tid herpaa i Forhold til den, som Finansudvalget kan afse dertil. Dette være sagt til Overvejelse.

Jeg skal saa vende mig til Spørgsmaal af mere almindelig politisk Natur, som er fremdragne under Forhandlingerne, særlig i Anledning af den Tale, jeg holdt forleden Dag. Det ærede Medlem fra Mideldart (Slengerik) var inde paa Kontrolministerordningen, som vi fik i September 1916. Jeg kan ikke ganske dele den Tilfredshed, som det ærede Medlem syntes at føle med den Maade, hvorpaa denne Institution har virket; efter mit Skøn har den ikke virket fuldt ud tilfredsstillende, og den har vist sig langtfra at kunne træde i Stedet for det, som vi fra vor Side havde ønsket, og som jeg vedblivende mener er det eneste betryggende og naturlige under Forhold som de nuværende, nemlig et virkeligt Samlingsministerium. Men midlertidigt har vi nu denne Ordning, nogen Nytte har den selvfølgelig gjort, og vi for vort Vedkommende har ikke ønsket at forlade den, før det var nødvendigt. Imidlertid er det en Selvfølge, at den stunder imod sit Ophør, ikke paa Grund af særlig bestemte Forhold, men paa Grund af det almindelige Forhold, at vi nærmer os Valget, og jeg antager, at det er en Forudsætning for alle Partier — os forekommer det i alt Fald at være en Selvfølge —, at Kontrolministerordningen maa ophøre i rimelig Tid før Valget, for at der kan gives Partierne den Frihed, de bør have, og for at vi kan faa